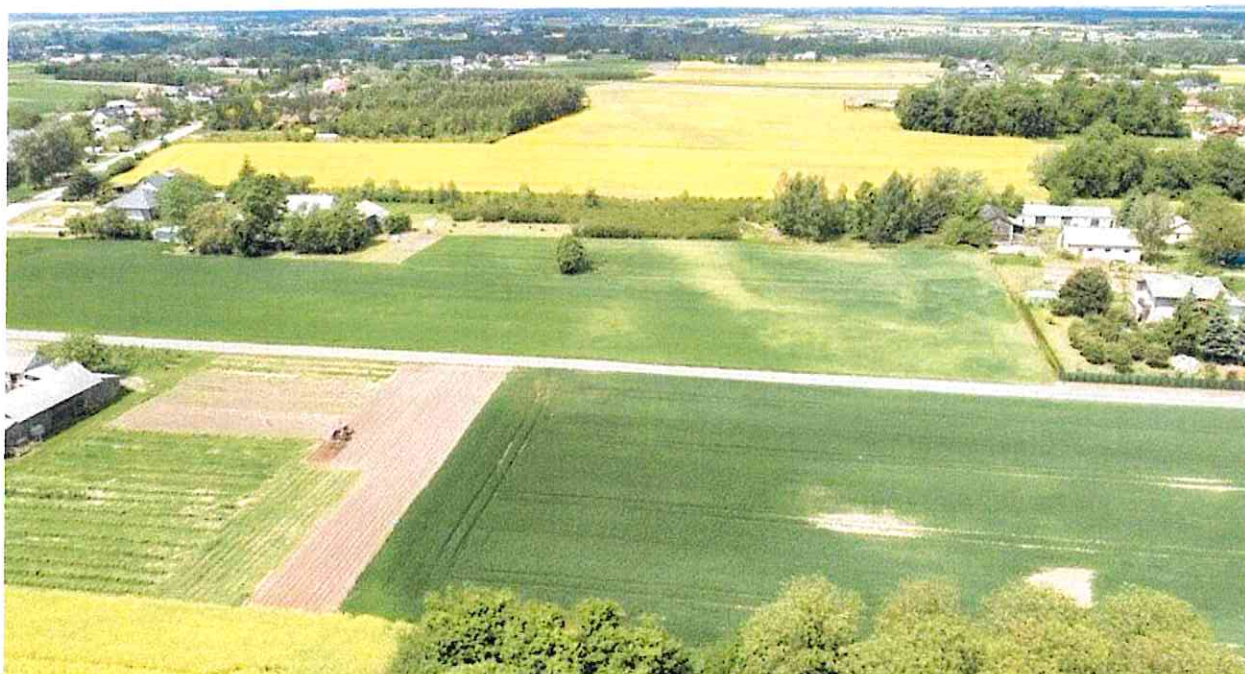

Plan Odnowy Miejscowości Krebsówka i Marianka

Marianka 2022

Załącznik do Uchwały nr LI/274/22

Rady Gminy Niedzwica Duża z dnia 4 października 2022 r.

Spis treści

WSTĘP	4
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	5
1.1. Położenie administracyjno – geograficzne	5
1.2. Historia	7
1.3. Infrastruktura	9
1.4. Organizacje społeczne	10
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	10
2.1. Zasoby przyrodnicze i rekreacyjne	10
2.2. Zasoby kulturowe i religijne	12
2.3. Infrastruktura społeczna	15
2.3.1 Oświata	15
2.3.2 Sport.....	15
2.3.3 Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne	16
2.4. Infrastruktura techniczna	18
2.4.1 Komunikacja.....	18
2.4.2 Telekomunikacja.....	19
2.4.3 Zaopatrzenie w wodę.....	19
2.4.4 Źródła energii.....	19
2.4.5 Sieć kanalizacyjna i składowanie odpadów stałych.	19
2.4.6 Gazownictwo	20
2.5. Gospodarka, rolnictwo	21
2.5.1 Gospodarka	21
2.5.2 Rolnictwo	21
2.6. Kapitał społeczny i ludzki	22
2.6.1 Demografia	22
2.6.2 Instytucje i organizacje działające na rzecz społeczeństwa.....	22
2.6.3 Lokalny rynek pracy	25
2.6.4. Bezrobocie i aktywizacja zawodowa.....	25
2.6.5 Człowiek jako największy kapitał społeczny	26
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI (SWOT)	26

3.1. Mocne i słabe strony	26
3.2. Szanse i zagrożenia	30
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ	33
4.1. Analiza problemów miejscowości	33
4.2. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych	35
4.3. Harmonogram realizacji zadań	35
4.4. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	35
5. PODSUMOWANIE	36
ZAŁĄCZNIKI	37
ZAŁĄCZNIK 1 - Listy spotkań grupy roboczej	37
ZAŁĄCZNIK 2 – Uchwała zebrania wiejskiego miejscowości Krebsówka i Marianka w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Krebsówka i Marianka	37

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Krebsówka i Marianka ma na celu:

1. poznanie i usystematyzowanie zasobów miejscowości,
2. zainicjowanie współpracy między lokalnymi organizacjami, mieszkańcami i jednostkami samorządu terytorialnego;
3. zaplanowanie i skoordynowanie zadań koniecznych do realizacji w celu poprawy jakości życia mieszkańców.

Praca nad Planem Odnowy Miejscowości Marianka odbywała się w kilku etapach:

1. Zainicjowanie prac przez mieszkańców

Inicjatywa opracowania Planu wyszła od mieszkańców, z którą zwrócili się do sołtysów Krebsówki i Marianki. Wspólnie wyznaczyli oni termin i miejsce spotkania, poinformowali mieszkańców i liderów organizacji pozarządowych.

2. Organizacja spotkania wiejskiego

W dn. 08.06.2022 r. odbyło się pierwsze spotkanie robocze nad Planem Odnowy Miejscowości, na którym opracowano listę zadań do realizacji w ramach tego Planu. Na spotkaniu zawiązała się również stała grupa robocza.

3. Spotkania grupy roboczej

Od 08.06.2022 do 02.09.2022 roku odbywały się otwarte spotkania grupy roboczej i intensywna praca nad Planem Odnowy Miejscowości. Sporządzono inwentaryzację zasobów z terenu miejscowości, wykonano analizę SWOT oraz dopracowano szczegóły zgłoszonych przez mieszkańców zadań do realizacji.

4. Przedstawienie POM mieszkańcom na zebraniu wiejskim w dniu 28.09.2022 r. (Krebsówka i Marianka) - akceptacja planu

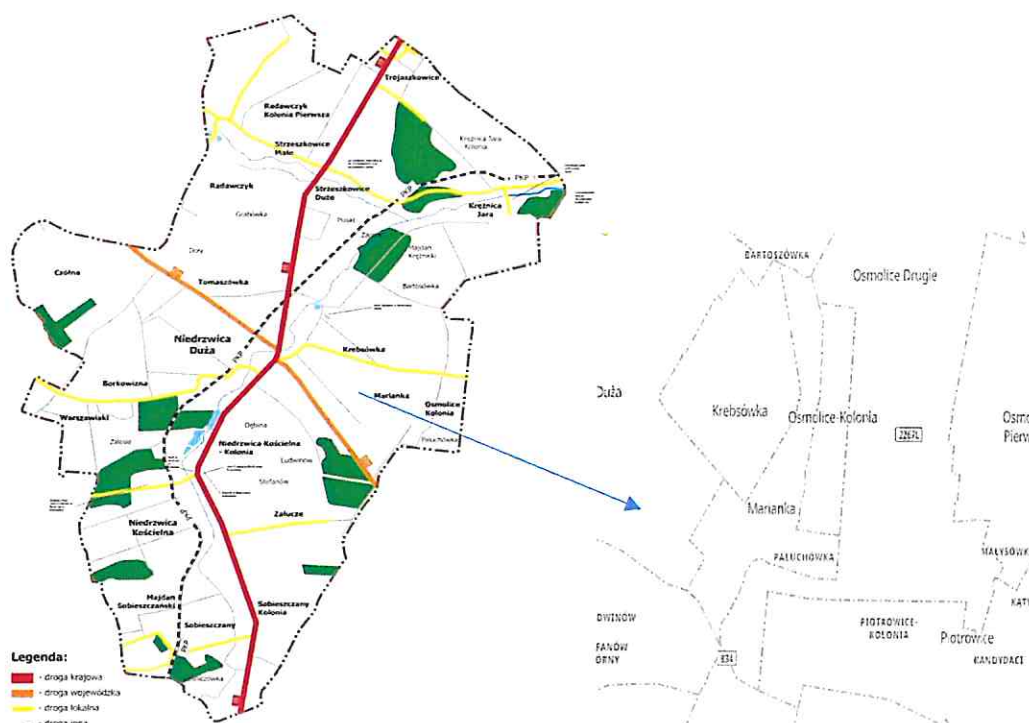
5. Na zebraniu wiejskim odbyło się głosowanie i Plan Odnowy Miejscowości został zaakceptowany przez lokalną społeczność do realizacji.

Nad planem pracowali mieszkańcy, sołtysi i radni z naszej miejscowości oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych (lista grupy roboczej w załączeniu).

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1. Położenie administracyjno – geograficzne

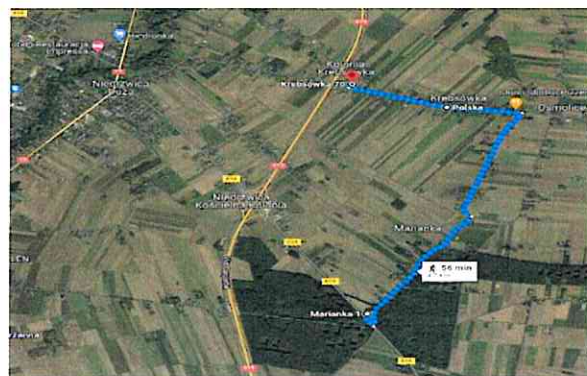
Mapa 1 Położenie miejscowości Krebsówka i Marianka

Źródło: google maps

Miejscowości Krebsówka i Marianka położone są w województwie lubelskim, w powiecie ziemskim lubelskim, w gminie Niedzwica Duża. Miejscowość leży we wschodniej części gminy, przy granicy z Gminą Strzyżewice.

Mapa 2 Układ drogowy na terenie miejscowości Krebsówka i Marianka

Miejscowość leży przy drodze ekspresowej S19 Lublin-Rzeszów. Przez miejscowość nie przechodzi żadna linia kolejowa wykorzystywana do ruchu pasażerskiego lub towarowego.

Źródło: auto mapa

Główna trasa jaką łączy miejscowości to droga powiatowa 2267L Niedzwica Duża - Krebsówka – Osmolice.

Mariankę administracyjnie tworzy jedno sołectwo. Mieszka w niej 229 osób: 118 kobiet oraz 111 mężczyzn (dane na koniec 2021 r), co stanowi 1,94% ludności całej gminy.

Krebsówkę administracyjnie tworzy jedno sołectwo. Mieszka w niej 268 osób: 128 kobiet oraz 140 mężczyzn (dane na koniec 2021 r), co stanowi 2,26% ludności całej gminy.

Miejscowości nie posiada własnej świątyni.

Najbliższa oczyszczalnia ścieków oraz Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowane są na terenie gminnej oczyszczalni ścieków w Niedzwicy Dużej przy ul. Górki 43A. Na obszarze całej miejscowości jest zasięg wszystkich operatorów GSM w Polsce.

Podstawą utrzymania mieszkańców jest rolnictwo, usługi i lekka produkcja przemysłowa. Większość przemysłu, rzemiosła, usług i handlu gminy skoncentrowana jest w Niedzwicy Dużej.

Struktura agrarna wsi jest rozdrobniona, występują jednak tendencje do profilowania i zwiększania gospodarstw. Uprawia się w nich głównie zboża, ziemniaki i buraki cukrowe oraz hodzi trzodę chlewną i bydło mleczne.

W miejscowości Krebsówka prowadzi działalność 10 podmiotów gospodarczych. Są to m.in.: ARTUR CHMIELIK, AUTO MOTO USŁUGI Tadeusz Sawczyk, Kancelaria Brokerska Nestor Krzysztof Woś, KLIMA-TECHNIKA JAROSŁAW STEC, Pracownia realizacji dźwięku Maciej Znamierowski, rev42 Radosław Pochwatka, "RS car" auto naprawa Rafał Słowiński, Urszula Sawczyk, Usługi Budowlane Marcin Hutkowski, Usługi Spawalnicze Daniel Woś.

W miejscowości Marianka prowadzi działalność 6 podmiotów gospodarczych.

Są to m.in.: Bantrans Grzegorz Banak, HAND INIT Łukasz Teter, JAKUB KOPACZ FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA, PAULINA SZMIT Fotografia, Zakład Usług Hydraulicznych i Budowlanych Michał Koczon, Zakład Usług Leśnych Piotr Pawka.

Usługi finansowe mieszkańców zaspokajają: Bank Spółdzielczy, Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa SKOK znajdujące się w Niedzwicy Dużej.

W centrum miejscowości znajduje się Szkoła Podstawowa, Ochotnicza Straż Pożarna, Pizzeria oraz krzyż. Nie ma gospodarstw agroturystycznych, ale są dogodne warunki do ich utworzenia: czyste powietrze i lasy, które są bogatym zagłębieniem runa leśnego, miejscem rekreacji.

W zabudowie mieszkaniowej ośrodka dominuje parterowa lub jednopiętrowa zabudowa jednorodzinna.

1.2. Historia

MARIANKA – w niepublikowanym nigdzie spisie inwentarza majątku Niedzwica z roku 1836 występuje jako Maryjanówka – folwark należący do właścicieli Niedzwicy – Dłuskich.

Pod tą samą nazwą występuje w źródle z 1880 roku.

Jednak miejscowość istniała już dużo wcześniej.

Nazwa wsi pochodzi najprawdopodobniej od imienia hrabiego Łosia – Mariana. We wsi znajduje się krzyż postawiony w 1836 roku przez hrabiego Łosia na grobie powstańców listopadowych.

W latach 1985-1987 Oddział Geofizyki w Lublinie wraz z Bazą Geofizyki Wiertniczej w Wołominie realizując projekt badawczy Państwowego Instytutu

Geologicznego, prowadził we wsi prace wiertnicze na głębokości 1300-2300m dla oceny metan zasobności węgla kamiennych. Napotkano złoża gazu siarkowego oraz węgla kamiennego.

Prace przerwano z powodu wybuchu, który zniszczył szyb Wiertniczy.

Przy lesie od strony południowo-wschodniej znajduje się „Hubertusówka” – zadaszone miejsce dla spotkań myśliwych oraz magazyn na karmę - należąca do Koła Łowieckiego nr 34 „Orzeł” z Niedzwicy Dużej.

Miejscowość zamieszkuje 229 osoby (stan na rok 2021). Zajmuje ona obszar 321 ha, z czego grunty orne zajmują 294 ha, sady prawie 11 ha, 9 ha znajduje się pod zabudowaniami, niespełna hektar zajmuje powierzchnia lasów, natomiast pozostałą część zajmują pasy drogowe. Od strony południowej i południowo-wschodniej wieś bezpośrednio graniczy z lasami leżącymi w obrębie gminy Strzyżewice.

KREBSÓWKA – Nazwa miejscowości pochodzi od nazwiska kolonisty niemieckiego Krebsa, który posiadał ziemie leżące na terenie dzisiejszej wsi. Koloniści niemieccy którzy przybyli w okolice Niedzwicy około 1905 roku założyli swą osadę, która pierwotnie nazywała się Kolonia Niedzwica Duża. Nazwa ta została przekształcona na Krebsówkę i w tej postaci występuje w spisie miejscowości z 1921 r. Po II wojnie światowej, kiedy wysiedlono z niej ludność pochodzenia niemieckiego, rozważano zmianę nazwy z niemiecko brzmiącej na Malinówkę. Pomysł ten jednak odrzucono. Koloniści niemieccy pojawiali się na terenach Lubelszczyzny już od 1847 roku. Wprowadzili oni formę tzw. Rzędówki, czyli sposobu zabudowania danej wsi polegający na tym że osią zabudowy była tam ulica, po jednej stronie lub po obu stronach której budowano domy i obejścia, jednak w pewnych odstępach. Prostopadle do drogi wydzielonym pasem ciągnęło się pole, przylegające do każdego z gospodarstw. Krebsówka do dziś zachowała nie tylko niemiecko brzmiącą nazwę ale i rzędową zabudowę. W czasach drugiej wojny światowej działała w pobliskim lesie partyzantka. Po wojnie na skutek przesiedleń zamieszkujący tu koloniści musieli opuścić swe ziemie. Mogli jednak zabrać cały swój dobytek.

We wsi przy trasie Niedzwica Duża-Krebsówka znajduje się murowana kapliczka zbudowana w 1981 roku staraniem całej wsi. Została zbudowana na miejscu wcześniejszej kapliczki, która powstała w latach 1923-1924. W 1981 była już tak zniszczona, że nie nadawała się do remontu. Fundatorem kapliczki był Bolesław Trynkiewicz i Andrzej Leśniak. Wewnątrz kapliczki znajduje się figurka ufundowana przez nauczycielkę Marię Kogut. Murarze murujący nową kapliczkę w 1981 wykonali za małą wnękę na tę figurę, dlatego w kapliczce

umieszczono figurę Matki Bożej zakupioną przez Helenę Paluch. Pierwsza figura od tego czasu znajdowała się w domu pani Paluch, ale uległa zniszczeniu (stłukła się).

W kapliczce znajdują się 4 obrazy: Matki Bożej Częstochowskiej, Matki Bożej Nieustającej Pomocy, Madonny z Dzieciątkiem i św. Stanisława Kostki.

We wsi znajduje się również druga drewniana kapliczka Matki Bożej Niepokalanej. Kapliczka o wymiarach 220 cm wysokości i 120 cm szerokości. Została wykonana w kształcie grotty. Na jej szczycie umieszczony jest krzyż. We wnętrzu kapliczki jest figura Matki Bożej o wysokości 90 cm ustawiona na drewnianej podstawie. Kapliczka znajduje się w ogrodzie państwa Osiewiczów i jest podziękowaniem za ocalenie życia ich córki Kasi.

1.3. Infrastruktura

Miejscowości posiadają sieć wodociągową opartą na ujęciu wody w Marianne. Budowa stacji wodociągowej w miejscowościach Krebsówka i Marianne została wykonana w latach 1975-1976 z rur azbestowych (długość 6221 m). Podłączonych jest do niej 159 gospodarstw

domowych.

Wsie są także podłączone do gazociągu i linii telefonicznej.

Głównym problemem jest niedostateczna jakość dróg, wśród których zdecydowaną większość stanowią drogi gruntowe, jak również brak chodników umożliwiających bezpieczne poruszanie się mieszkańcom przy ruchliwej drodze powiatowej Niedzwica Duża - Osmolice.

Źródło: UG Niedzwica Duża

1.4. Organizacje społeczne

Znaczącą organizacją działającą na terenie wsi jest Ochotnicza Straż Pożarna w Mariance, która w 2022 roku obchodzi jubileusz 60-lecia istnienia. Od 1974 roku w posiadaniu straży jest wybudowana czynem społecznym remiza, w której organizowane są wesela, przyjęcia i różnego rodzaju imprezy kulturalno- rozrywkowe. Jednostka wyposażona jest w dwa samochody służące do akcji prewencyjnych oraz ratunkowo-gaśniczych. Corocznie

podczas obchodów Dnia Dziecka strażacy urządzają pokazy i zapoznają najmłodszych mieszkańców wsi z tajnikami przebiegu akcji gaśniczych. Biorą także udział w warcie honorowej przy Grobie Pańskim w okresie Świąt Wielkanocnych, aktywnie wspomagają organizację Dożynek Gminnych, z sukcesami startują w zawodach pożarniczych, a Poczet

Sztandarowy reprezentuje jednostkę podczas pielgrzymki strażaków ochotników do Sanktuarium Matki Bożej Kębelskiej w Wąwolnicy. Obecnie w szeregach Ochotniczej Straży Pożarnej w Mariance zrzeszonych jest 42 członków w tym 8 kobiet.

Koło Gospodyń Wiejskich zrzeszało mieszkanki wsi Marianka. Działalność koła dotyczyła głównie pielęgnowania kulinarnego dziedzictwa. Organizowane były kursy pieczenia, gotowania, dekorowania stołu. Co roku członkinie brały udział w konkursie na najładniejszy wieniec dożynkowy, kilka razy zajmując pierwsze miejsce. Aktywnie włączały się w przygotowywanie uroczystości wiejskich, jak również brały udział w konkursach podtrzymujących tradycje bożonarodzeniowe i wielkanocne. Z uwagi na brak miejsca do spotkań, działalność KGW została znacznie ograniczona.

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

2.1. Zasoby przyrodnicze i rekreacyjne

Miejscowość położona jest w obrębie mezoregionu Równina Bełżycka, który wchodzi w skład Wyżyny Lubelskiej. Leży w strefie klimatu umiarkowanego, o widocznych wpływach klimatu kontynentalnego.

Gleby Krebsówki i Marianki pod względem klasy bonitacyjnej są średniej jakości. Ponad 2/3 gleb (68%) w obrębie geodezyjnym miejscowości stanowią gleby pseudobielicowe klasy IVa i klasy IVb.

Lasy

Marianka położona jest wzdłuż pasa leśnego ciągnącego od Niedzwicy Dużej do Krężnicy Jarej.

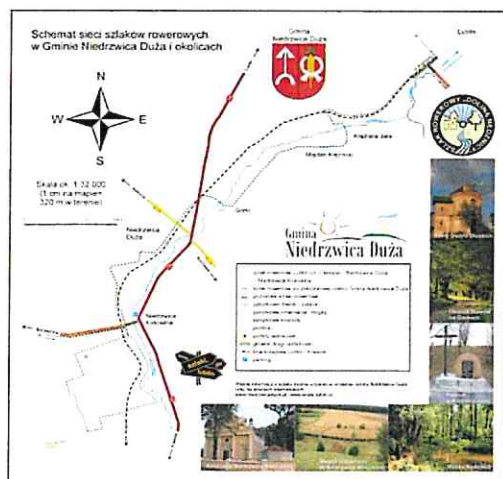

Lasy otaczające te dwie miejscowości to głównie lasy mieszane sosnowo-dębowo-grabowe i liściaste dębowo-grabowo-lipowe. Istniejące obecnie fragmenty lasów są przekształcone przez gospodarkę leśną, siedliska świetlistych dąbrów i grądów są w większości zajęte pod uprawę. Typowy

drzewostan lasów to: grab, lipa, dąb, klon, sosna i świerk. Krzewy porastające otaczające miejscowości lasy, to przede wszystkim: leszczyna, wiciokrzew, jarzębina, wawrzynek wilczczyko, kalina, bez czarny. W lasach występują chronione gatunki roślin takie jak: kruszczyk szerokolistny, lilia złotogłów, naparstnica zwyczajna, pluskwica europejska, podkolan biały, pierwiosnek lekarski, barwinek pospolity, parzydło leśne, konwalia majowa.

W lasach Marianki można napotkać lisy, dziki, sarny, zaskrońce, padalce. Wśród ptaków wyróżnić można kukułki i dzięcioła – czarnego, dużego, małego i zielonego, kruka i myszółowa.

Szlak rowerowy „Doliną Nędnicy”

Przez Niedzwicę Dużą przebiega szlak rowerowy, zaczynający się przy ul. Cienistej w Lublinie. Trasa szlaku biegnie obok Dworu Dłuskich przy ul. Górki, do budynku dworca kolejowego i cmentarza wojennego z okresu I wojny światowej i następnie wzdłuż torów kolejowych do Niedzwicy Kościelnej.

Zasoby rekreacyjne

Przeważająca część walorów przyrodniczych i rekreacyjnych Krebsówki i Marianki pozostaje niewykorzystana. Bardzo dobre położenie miejscowości (ok. 21 km od Lublina, 25 km od Kraśnika, 11 km od Bełżyc, 14 km od Bychawy) sprzyja dążeniu do zwiększenia w miejscowości punktów i miejsc służących odpoczynkowi i rekreacji.

2.2. Zasoby kulturowe i religijne

Najważniejszym czynnikiem kształtującym relacje międzyludzkie i rozwój indywidualny jest kultura. Jest ona nośnikiem tradycji, pamięci historycznej, przyjętych wzorców zachowań i właściwym miejscem do rozwoju intelektualnego i artystycznego człowieka.

Najstarszą instytucją kultury w Niedrzewicy Dużej jest **Gminna Biblioteka Publiczna** założona w 1949 r. Placówka ta od 2000 r. funkcjonuje w formie prawnej instytucji kultury. Do istotnych działań związanych z funkcjonowaniem biblioteki obok upowszechniania czytelnictwa i promowania kultury słowa, należy zaliczyć współpracę ze szkołami i przedszkolami, prowadzenie Dyskusyjnego Klubu Książki, organizowanie konkursów literackich, kiermaszów książek, wystaw i spotkań autorskich. W roku 2020 zbiór liczył 10 015 woluminów.

W skład Gminnej Biblioteki Publicznej w Niedrzewicy Dużej – pełniącej funkcję biblioteki głównej, wchodzi **trzy filie biblioteczne w Strzeszkowicach Dużych, Niedrzewicy Kościelnej i Krężnicy Jarej.**

Drugą instytucją, działającą na rzecz rozwoju i upowszechniania kultury jest **Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji powołany w maju 2008 r.**

Powstał on na bazie Gminnego Ośrodka Kultury funkcjonującego od 2000 r. w formie niesamodzielnej komórki organizacyjnej Urzędu Gminy.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Niedrzewicy Dużej (GOKSiR) formalnie rozpoczął działalność 1 czerwca 2008 roku. Jego korzenie sięgają jednak ponad osiem lat wstecz, kiedy ośrodek działał jako komórka Urzędu Gminy i skupiał osoby zaangażowane w podtrzymywanie i współtworzenie lokalnej kultury.

Główne cele działalności GOKSiR to: animacja i upowszechnianie kultury, przede wszystkim na terenie gminy Niedzwica Duża, pozyskiwanie i przygotowanie lokalnego środowiska do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia jej wartości, rozwijanie indywidualnej aktywności kulturalnej, rozwijanie umiejętności oraz wiedzy mieszkańców gminy.

Wspierając się ogromnym zaangażowaniem i potencjałem twórczym mieszkańców naszej gminy, można było zapoczątkować wiele przedsięwzięć wychodzących naprzeciw potrzebom kulturalnym. GOKSiR organizuje m.in. Dożynki Gminy Niedzwica Duża, inscenizacje historyczne, pikniki rodzinne, koncerty „Niedzwickich artystów”, kiermasze świąteczne, wystawy prac twórców lokalnych i spoza gminy, spotkania autorskie, przeglądy teatralne i muzyczne.

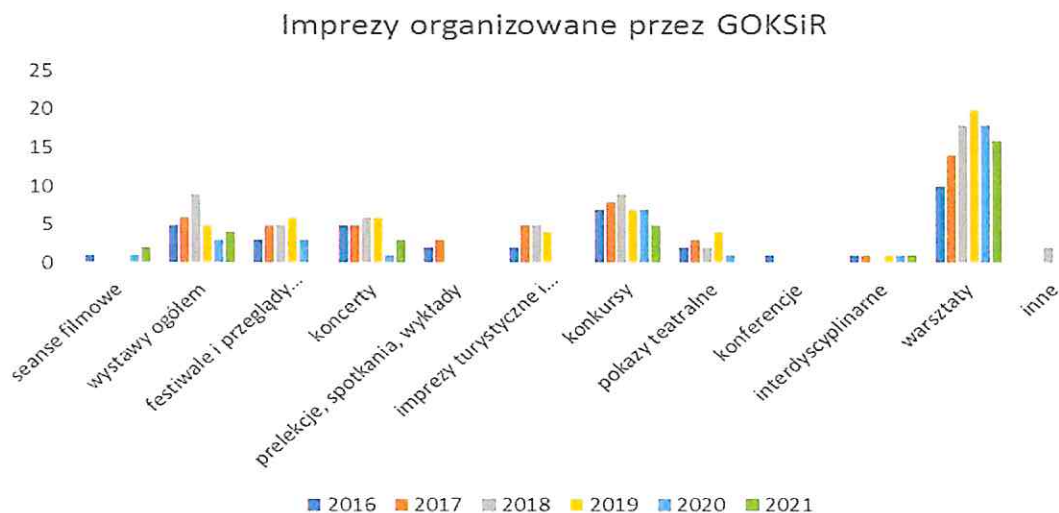
GOKSiR przez lata swojej działalności zbudował bardzo bogatą i atrakcyjną ofertę zajęć (odpłatnych i nieodpłatnych) dla wszystkich grup wiekowych i społecznych. Aktualnie w ofercie znajduje się ponad 20 rodzajów zajęć: tanecznych, muzycznych, plastycznych, rękodzielniczych, komputerowych, sportowych, z zakresu kultury ludowej, edukacji kulturowej, grupa zabawowa dla najmłodszych, zajęcia artystyczne dla niepełnosprawnych intelektualnie, ikonopisanie itp. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę instruktorską. Przy ośrodku działają również orkiestry, zespoły śpiewacze, grupy zainteresowań.

W miesiącach letnich oraz w czasie ferii zimowych GOKSiR prowadzi cykl zajęć umożliwiających aktywny wypoczynek dzieci i młodzieży.

Źródło: UG Niedzwica Duża

Wykres 1 Imprezy organizowane przez GOKSiR w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Niedzwica Duża, miejscowość w której żyje prawie 100% mieszkańców zadeklarowanych jako chrześcijanie wyznania rzymsko-katolickiego, posiada własną parafię, erygowaną w 1984 roku. Została ona wydzielona z dotychczasowej parafii Niedzwica Kościelna. Fakt ten zaważył na tworzeniu się odrębności mieszkańców Niedzwicy Dużej, jako społeczności skupionej wokół własnej parafii i duszpasterzy. Z ofiarności parafian wybudowany został w latach 1983-84 kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Stanowi on urbanistycznie centralny punkt w miejscowości.

Działalność religijna splata się z działalnością kulturową i w ten naturalny sposób krzewiąc wiarę parafia dba również o rozwój kulturalny i sportowy wiernych. Przejawia się to w formie działalności koła „Caritas”, Klubu Sportowego „Crux”, grup modlitewnych. Upowszechnianie wartości religijnych posiada też formę imprez kulturalnych związanych z przedstawianiem Misterium Męki Pańskiej, Jasełkami, koncertami organowymi, kolędowaniem, etc.

Na terenie parafii znajduje się 5 kapliczek, 32 krzyże przydrożnych i 2 figury, a w samej Niedzwicy 2 kapliczki, 22 krzyże i jedna figura. Są one wyrazem głębokiej wiary parafian, świadectwem obecności Boga w życiu człowieka, ale także wyrazem wdzięczności za otrzymane łaski i prośby o błogosławieństwo na nowe nieznane czasy.

W miejscowości brakuje usystematyzowanych, zwartych przekazów kulturowych, stanowiących podstawę do wyodrębnienia pewnej specyficznej tradycji. Brak też jakichś szczególnych elementów kulturotwórczych mających swe historyczne znaczenie dla obecnej formacji kulturalnej mieszkańców.

Dotychczasowa działalność kulturalna związana była w przeważającej mierze z charakterystyczną dla obszarów wiejskich obrzędowością łączoną z sakralnym wymiarem życia.

Mając na uwadze rosnące znaczenie kultury jako swoistego kapitału społecznego, przy pomocy którego wzrasta zarówno atrakcyjność jak i konkurencyjność wobec innych miejscowości, należy w sposób szczególny zadbać o potencjał ludzki, który niewątpliwie znajduje się w Niedzwicy Dużej oraz w miejscowościach Krebsówka i Marianka.

Bliskość miasta Lublina powoduje, że spora część mieszkańców oczekuje ze strony instytucji kultury zwiększenia atrakcyjności oferty kulturalnej, jej wzbogacenia i umożliwienia realizacji różnych form aktywności kulturalnych przez dzieci, młodzież i dorosłych.

2.3. Infrastruktura społeczna

2.3.1 Oświata

W miejscowości Marianka funkcjonuje Szkoła Podstawowa prowadzona przez Stowarzyszenie „Mała Szkoła – Wielkie Szanse” wraz z punktem przedszkolnym. Obecnie uczęszcza do niej 62 uczniów oraz 35 dzieci w grupach przedszkolnych. Zatrudnionych jest w niej 18 nauczycieli. Budynek, w którym znajduje się szkoła, został oddany do użytku w 1956 roku, jednak początki jej działalności odnotowuje się na 1916 rok. Szkoła, obok zajęć dydaktycznych, prowadzi działalność integracyjną i kulturalną dla uczniów oraz społeczności lokalnej. Corocznie organizowane są różne uroczystości oraz imprezy okolicznościowe.

Jest ona głównym centrum życia kulturalnego, jednak ogólnodostępny jest tylko teren wokół niej, tj. boiska, gdzie w czasie sprzyjających warunków atmosferycznych młodzież i dorośli rozwijają zainteresowania sportowe. W szkole odbywają się także zebrania wiejskie, wybory.

2.3.2 Sport

Na terenie miejscowości znajdują się następujące obiekty sportowe:

- ✓ boisko przy Szkole Podstawowej w Mariance

Obecnie z boiska korzystają dzieci i młodzież ze szkoły oraz mieszkańcy.

2.3.3 Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom miejscowości Krebsówka i Marianka zapewnia **Gminny Ośrodek Zdrowia**, wchodzący w skład Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej nr 1 w Bełżycach.

Służba zdrowia podlega Starostwu Powiatowemu w Lublinie.

Gminny Ośrodek Zdrowia przyjmuje pacjentów w godz. od 8⁰⁰ – 18⁰⁰. Natomiast od godz. 18⁰⁰ do 8⁰⁰ rano i w weekendy usługi medyczne świadczy zespół wyjazdowy SP ZOZ nr 1 w Bełżycach.

W ośrodku zatrudnieni są czterej lekarze rodzinni, 5 pielęgniarek, dwóch rehabilitantów i masażysta. Przyjmują też lekarze specjaliści: 2 ginekologów, pediatra i reumatolog. Opieką pielęgniarską objęte są dzieci i młodzież w szkołach.

W ramach ośrodka działa również gabinet fizjoterapii wykonujący zabiegi :

- magnetoterapia,
- światłolecznictwo,
- elektroterapia,
- kinezyterapia,
- ultradźwięki,
- masaż wodny wirowy,
- masaż ręczny.

Baza i wyposażenie Gminnego Ośrodka Zdrowia w ostatnich latach znacznie się poprawiła. W latach 2006 – 2008 Gminny Ośrodek Zdrowia został gruntownie zmodernizowany i wyremontowany, posiada windę dla niepełnosprawnych.

Gminny Ośrodek Zdrowia obejmuje opieką ponad 4500 pacjentów z Niedzwicy i z innych miejscowości gminy.

Wskaźnik dostępności usług medycznych dla Niedzwicy Dużej wynosi 9,11 lekarza na 10 000 mieszkańców i jest wyższy od średniej powiatowej, która wynosi 5,7 lekarza na 10 000 osób.

Wielu mieszkańców korzysta z usług medycznych w Lublinie czy w Bełżycach uważając, że jakość usług i dostęp do lekarzy jest niewystarczający, szczególnie w zakresie opieki pediatrycznej.

Usługi stomatologiczne świadczą 2 prywatne gabinety.

Dostępność do aptek znajduje się w sąsiadującej miejscowości Niedzwica Duża i jest bardzo dobra. Na terenie Niedzwicy Dużej funkcjonują 2 prywatne apteki, co daje miejscowości wysoki wskaźnik dostępności na 10 000 mieszkańców, wyższy od powiatu i województwa.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców miejscowości czuwa **Komisariat Policji w Bełżycach**. W opinii mieszkańców stan kadrowy placówki jest niewystarczający i nie zapewnia dostatecznego poziomu bezpieczeństwa.

Ochronę przeciwpożarową zapewnia jednostka Ochotnicza Straż Pożarna w Mariance. Położenie miejscowości przy drodze ekspresowej o dużym natężeniu ruchu powoduje liczne zagrożenia wypadkowe i częste interwencje strażaków na tej trasie.

2.4. Infrastruktura techniczna

2.4.1 Komunikacja

Przez miejscowość nie przebiega żadne połączenie komunikacji publicznej.

W roku 2020 przebudowano 690 mb drogi gminnej w miejscowości Marianka. Wykonana została jezdnia z betonu asfaltowego o szerokości 5,00 m, na łukach jezdnia wynosi od 5,5 do 6,0m.

Źródło: UG Niedzwica Duża

W maju 2021r. dokonano odbioru końcowego robót związanych z realizacją zadania pn. Przebudowa drogi gminnej nr 107068 L w m. Krebsówka. Celem zrealizowanego projektu była poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego jak i zwiększenie dostępności połączenia komunikacyjnego dla mieszkańców, rolników, przedsiębiorców.

Źródło: UG Niedzwica Duża

Efektem zrealizowanego zadania była przebudowa drogi na odcinku dł. 468 mb, szerokości jezdni wynosi 4,50 m.

Przez Krebsówkę i Mariankę biegnie 5 kilometrowy odcinek drogi powiatowej Krebsówka - Osmolice. Stan tej drogi jest niezadawalający.

2.4.2 Telekomunikacja

W całej miejscowości położona jest sieć telefoniczna. Korzysta z niej większość mieszkańców. Każdy z abonentów ma możliwość podłączenia do Internetu za pomocą usług oferowanych przez różnych operatorów.

2.4.3 Zaopatrzenie w wodę

Miejscowości posiada sieć wodociągową opartą na ujęciu wody w Mariance. Budowa stacji wodociągowej w Mariance została wykonana w latach 1975-1976 z rur azbestowych (długość 6221 m). Podłączonych jest do niej 159 gospodarstw domowych. Z ujęcia wody w Mariance korzysta Marianka, Krebsówka, Osmolice Kolonia, Niedrzewica Duża, ul. Bychawska, ul. Bednarzówka, ul. Przeskok, ul. Murarska.

2.4.4 Źródła energii

Na obszarze miejscowości Krebsówka i Marianka nie funkcjonuje typowy scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło (nie istnieją zakłady produkujące ciepło oraz jednostki zajmujące się dystrybucją ciepła), występuje tylko kilka kotłowni lokalnych zasilających w ciepło obiekty o większej kubaturze. Dominujący typ zabudowy, charakterystyczny dla większości gmin wiejskich w kraju, tj. przewaga rozproszonych siedlisk jednorodzinnych, zagrodowych, a tym samym niska gęstość cieplna ze względów technicznych uniemożliwia wprowadzenie systemów ciepłowniczych, a z ekonomicznego punktu widzenia wykluczają zasadność ich istnienia.

2.4.5 Sieć kanalizacyjna i składowanie odpadów stałych.

Miejscowość Krebsówka i Marianka nie posiadają sieci kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy korzystają ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Sieć wod-kan zarządzana jest przez Przedsiębiorstwo Komunalne Nałęcz Sp. z o.o., ul. Bełzycka 77; 24-220 Niedrzewica Duża.

Oczyszczalnia ścieków jest zlokalizowana przy ul. Górki w Niedzwicy Dużej. Przyjmowanie ścieków dowożonych przez wozy asenizacyjne odbywa się od poniedziałku do piątku w godz. 6.00 – 19.30, natomiast w soboty w godz. 7.00 – 14.30, niedziele i święta w godz. 8.00-9.30.

Oczyszczalnia została poddana rozbudowie w latach 2020-2021, która miała na celu zwiększenie przepustowości oczyszczalni oraz umożliwienia retencjonowania i odświeżania ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym.

Na terenie Niedzwicy Dużej funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany na terenie gminnej oczyszczalni ścieków w Niedzwicy Dużej przy ul. Górki 43A.

W PSZOK przyjmowane są nieodpłatnie odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Niedzwica Duża takie jak:

- ✓ zużyte baterie i akumulatory,
- ✓ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- ✓ meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- ✓ zużyte opony z samochodów osobowych,
- ✓ przeterminowane leki,
- ✓ chemikalia w szczególności: oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe, płyny hamulcowe, rozpuszczalniki, farby, środki ochrony roślin oraz opakowania po nich,
- ✓ odpady budowlane i rozbiórkowe
- ✓ frakcja surowcowa odpadów umieszczona w odpowiednio oznakowanych workach z podziałem na frakcję: papier i tektura, szkło, metale i tworzywa sztuczne.
- ✓ popiół powstający ze spalania węgla bądź innych surowców energetycznych (za wyjątkiem odpadów) powstający wyłącznie w nieruchomościach zamieszkałych.
- ✓ inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (odpady medyczne powstałe w gosp. domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi).

2.4.6 Gazownictwo

Na terenie miejscowości położona jest sieć gazowa. Lokalna sieć zasilana jest gazem ziemnym wysokometanowym średniego ciśnienia. Do sieci gazowej przyłączonych jest większość gospodarstw domowych.

2.5. Gospodarka, rolnictwo

2.5.1 Gospodarka

Na podstawie danych uzyskanych z GUS wynika, że w miejscowości zarejestrowanych jest 16 przedsiębiorców aktywnie wykonujących działalność gospodarczą (dane na rok 2021). Jak widać na poniższym wykresie liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych stale wzrasta.

Wykres 2 Podmioty gospodarcze w Mariance w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.5.2 Rolnictwo

Miejscowościach Krebsówka i Marianka traci charakter rolniczy na rzecz działalności usługowej i handlowej. Marianka zajmuje obszar 321 ha, z czego grunty orne zajmują 294 ha. Krebsówka zajmuje obszar 355 ha, w tym na grunty orne przypada 311 ha, na sady 13.

Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego w Gminie Niedzwica Duża wynosi 5,97 ha. Ze struktury obszarowej indywidualnych gospodarstw rolnych wynika, że udział gospodarstw małych od 1 do 5 ha, wynosi 44,6 % ogółu gospodarstw. Natomiast udział gospodarstw średnich od 5 do 10 ha wynosi w gminie 17,84%. Łącznie w Gminie Niedzwica Duża 86% indywidualnych gospodarstw rolnych, to gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych do 10 ha.

2.6. Kapitał społeczny i ludzki

2.6.1 Demografia

Miejscowość Marianka, w/g danych Urzędu Stanu Cywilnego z roku 2021 r., zamieszkuje 229 osób. Z danych wynika, że wskaźnik ludności miejscowości w porównaniu do ludności całej gminy nieznacznie rośnie.

Stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn wynosi 118 do 111.

Miejscowość Krebsówka, w/g danych Urzędu Stanu Cywilnego z roku 2021 r., zamieszkuje 268 osób. Z danych wynika, że wskaźnik ludności miejscowości w porównaniu do ludności całej gminy nieznacznie rośnie.

Stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn wynosi 128 do 140.

Biorąc pod uwagę liczbę urodzeń i zgonów na przestrzeni ostatnich trzech lat, stwierdzić należy stały poziom przyrostu naturalnego w naszej miejscowości.

Analizując liczbę osób, które w ciągu ostatnich trzech lat pojawiły się w kartotekach meldunkowych naszej gminy, stwierdzić należy, iż stale utrzymuje się tendencja wzrostowa zameldowań w miejscowości.

2.6.2 Instytucje i organizacje działające na rzecz społeczeństwa

W Niedzwicy Dużej działa wiele instytucji i organizacji, które zaspokajają podstawowe potrzeby społeczne mieszkańców Krebsówki i Marianki. Są one powołane przez administrację rządowo - samorządową oraz przez lokalnych działaczy społecznych.

Do instytucji tych należą :

- ✓ Urząd Gminy w Niedzwicy Dużej - Szkoła Podstawowa
- ✓ Gminna Biblioteka Publiczna,
- ✓ Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji,
- ✓ Przedszkole Samorządowe,
- ✓ Gminny Ośrodek Zdrowia,
- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej,

- ✓ Nadleśnictwo Świdnik – Leśnictwo Niedzwica Duża
- ✓ Poczta Polska.

Instytucje te częściowo zaspokajają potrzeby społeczne w zakresie edukacji, rozwoju kultury, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego itp.

Pracuje w nich wykwalifikowana kadra, która często łączy obowiązki zawodowe z pracą społeczną w różnych organizacjach, stowarzyszeniach i grupach nieformalnych.

Odrębną, szczególnie ważną instytucją w Niedzwicy Dużej, jest kościół katolicki, którego jednostką organizacyjną jest istniejąca od 26 lat parafia p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego. Kościół zaspokaja potrzeby religijne wiernych, wychowuje, pomaga potrzebującym, dba o rozwój duchowy i kulturalny parafian.

Na terenie miejscowości działają liczne stowarzyszenia, które przyczyniają się do tworzenia sprzyjających warunków rozwoju kulturalnego mieszkańców i organizują imprezy wpływające na przestrzeń kulturową miejscowości. Do stowarzyszeń i organizacji pozarządowych z terenu miejscowości zaliczyć należy:

- ✓ Gminny Klub Sportowy „Orion”,
- ✓ Klub Sportowy „HEKSA”,
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna,
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich,
- ✓ Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Niedzwickiej,
- ✓ Parafialny Zespół „CARITAS”,
- ✓ Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej,
- ✓ Koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- ✓ Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych,
- ✓ Organizacje kombatanckie.

Jako statutowe zadania organizacje te obrały szeroko rozumianą aktywizację społeczeństwa w wielu dziedzinach: sportu, ochrony przeciwpożarowej, działalności kulturalnej polegającej między innymi na wydawaniu opracowań i periodyków historycznych, lokalnej gazety.

W organizacjach tych, każdy z mieszkańców może zaspokoić potrzebę przynależności i działania w lokalnej społeczności, gdyż każde ze stowarzyszeń ma formułę otwartą.

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Niedzwickiej pierwsze w gminie stowarzyszenie regionalne, powstałe w 1998 roku z inicjatywy nauczycielki i społecznika Elżbiety Karczyńskiej-Mierzyńskiej oraz grupy pasjonatów lokalnej historii i edukacji.

Przez cały okres swego istnienia Towarzystwo prowadziło działalność dokumentującą historię i tradycje gminy Niedzwica Duża, promowało gminę poza jej granicami i realizowało działania edukacyjno-obywatelskie. Główną domeną towarzystwa jest działalność wydawnicza, ukierunkowana na publikacje popularno-naukowe.

Na dorobek wydawniczy Towarzystwa składają się m.in. wydawany cyklicznie periodyk pn. Zeszyty Niedzwickie. Do chwili obecnej ukazało 8 się numerów tego rocznika w nakładzie od 500 do 1000 egz. Towarzystwo wydało także tomiki poezji ludowego twórcy, wydawnictwa użytkowe promocyjne typu foldery, ulotki, widokówki, znaczek pocztowy, nagrania płyt. Publikacje realizowano w ramach konkursów ofert przy wsparciu zadań publicznych przez gminę, siłami wolontariuszy, bezpłatnie kolportowanymi wśród mieszkańców gminy i powiatu lubelskiego.

Towarzystwo jest organizatorem spotkań autorskich, imprez i uroczystości we współpracy z władzami samorządowymi i innymi stowarzyszeniami. Przyczynia się do rozwoju świadomości obywatelskiej mieszkańców gminy, budzenia patriotyzmu lokalnego.

Stowarzyszenie wydawało też przez kilka lat pionierską w gminie gazetę lokalną „Niedzwiczak”(od 1990 r. do maja 2015 r.), początkowo jako miesięcznik, potem periodyk. Łącznie ukazało się 146 numerów.

Stowarzyszeniem z najstarszym rodowodem jest Ochotnicza Straż Pożarna, która poza swoją podstawową działalnością statutową z zakresu ochrony przeciwpożarowej uczestniczy w wielu przedsięwzięciach kulturalnych, poprzez prowadzenie orkiestry dętej, wspomaganie i organizację wielu imprez i przedsięwzięć kulturalnych.

W sferze kultury fizycznej działalność prowadzą dwa stowarzyszenia: Gminny Klub Sportowy „Orion” i Klub Sportowy „HEKSA”.

Aktywizacją środowiska kobiet zajmuje się Koło Gospodyń Wiejskich a w środowisku młodzieży Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej.

Harcerze współdziałają przy różnego typu wydarzeniach kulturalnych i społecznych służąc pomocą przy organizowaniu imprez.

2.6.3 Lokalny rynek pracy

Ze względu na bliskość Lublina, bardzo duży procent naszych mieszkańców dojeżdża i pracuje w tym mieście. Dzięki nabytej wiedzy i kwalifikacjom zawodowym członkowie naszej społeczności odnajdują się zarówno na lubelskim rynku pracy, jak i zasilają kadrowo instytucje i zakłady pracy działające na lokalnym rynku.

Największymi pracodawcami w naszej miejscowości w kategorii instytucji są instytucje oświatowe.

Natomiast spośród pracodawców prywatnych dominują Bantrans Grzegorz Banak, HAND INIT Łukasz Teter, JAKUB KOPACZ FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA, PAULINA SZMIT Fotografia, Zakład Usług Hydraulicznych i Budowlanych Michał Koczon, Zakład Usług Leśnych Piotr Pawka, ARTUR CHMIELIK, AUTO MOTO USŁUGI Tadeusz Sawczyk, Kancelaria Brokierska Nestor Krzysztof Woś, KLIMA-TECHNIKA JAROSŁAW STEC, Pracownia realizacji dźwięku Maciej Znamierowski, rev42 Radosław Pochwatka, "RS car" auto naprawa Rafał Słowiński, Urszula Sawczyk, Usługi Budowlane Marcin Hutkowski, Usługi Spawalnictwa Daniel Woś.

Omawiając lokalny rynek pracy, nie sposób pominąć grupy ludzi utrzymującej swoje rodziny z gospodarstw rolnych, gdyż stanowią oni pokaźną grupę społeczną. Analizując sytuację obecną, trzeba stwierdzić, że jako tracimy miejscowość nasz rolniczy charakter i przekształcamy się w społeczność wiążącą swoją przyszłość z szeroko rozumianą aktywizacją zawodową w innych dziedzinach gospodarki.

2.6.4. Bezrobocie i aktywizacja zawodowa

Spółeczny przekrój naszej miejscowości, zawiera także negatywne strony życia naszych mieszkańców. Są nimi: alkoholizm, niezaradność życiowa czy najpowszechniej występujące bezrobocie. Niestety to spotyka ludzi w różnym wieku, a wiąże się to często z odwróceniem koniunktury na rynku i upadkiem zakładu pracy, bądź też ze zwykłą biernością.

Tabela 1 Stan bezrobocia na terenie gminy Niedzwica Duża w roku 2021

	Liczba bezrobotnych wg stanu na dzień	
	01.01.2021	31.12.2021
ogółem	356	303
kobiety	162	147
mężczyźni	194	156
z prawem do zasiłku	43	38
bez prawa do zasiłku	313	265

Źródło: Raport o stanie Gminy za rok 2022

Pomimo w miarę korzystnych warunków do pozyskania pracy na lokalnym rynku, jak i korzyści płynących z bliskości Lublina, szkoleń i najróżniejszych form aktywizacji zawodowej, wielu osobom w naszej społeczności trudno znaleźć stałe miejsce zatrudnienia.

2.6.5 Człowiek jako największy kapitał społeczny

Po analizie uwarunkowań życia społecznego w naszej miejscowości, stwierdzić należy, że w większości podstawowe potrzeby mieszkańców Krebsówki i Marianki realizowane są przez instytucje do tego powołane.

Uzupełnieniem tych podmiotów są formalnie, bądź nieformalnie działające grupy społeczne. Największym kapitałem jednych, jak i drugich, są ludzie, którzy realizują swoje pasje, dając tym radość i satysfakcję wszystkim, do których kierują swoją ofertę. Tym, którzy do tej pory nie odkryli w sobie takiej potrzeby należy tworzyć warunki do większej aktywności w naszej społeczności.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI (SWOT)

3.1. Mocne i słabe strony

Mocne strony	Słabe strony
Położenie ✓ korzystne położenie geograficzne wzdłuż osi komunikacyjnych Lublin-Kraśnik, Bełżyce, Bychawa, ✓ bliskość stolicy województwa i powiatu, ✓ cieki i zbiorniki, tereny leśne, ✓ uksztaltowanie terenu sprzyjające rozwojowi infrastruktury (wodnej, drogowej) ✓ dobre warunki do realizacji inwestycji proekologicznych (alternatywne źródła energii),	Położenie ✓ brak połączeń komunikacyjnych np. Lublin, Niedzwica Duża

✓ potencjał do rozwoju budownictwa jednorodzinnego z uwagi na bliskość Lublina i dobre połączenie komunikacyjne,	
Historia i zabytki ✓ Budynek karczmy z II poł. XIX w.	Historia i zabytki ✓ brak dostatecznej znajomości historii wśród mieszkańców, ✓ brak zwartych, usystematyzowanych przekazów kulturowych odnoszących się do miejscowej tradycji, ✓ mała ilość zabytków
Kapitał ludzki ✓ duży procent społeczności w wieku produkcyjnym, ✓ zwiększenie liczby mieszkańców ✓ duża grupa ludzi legitymująca się średnim i wyższym wykształceniem,	Kapitał ludzki ✓ niewykorzystanie istniejącego potencjału ludzkiego - dezintegracja i postępujący zanik tożsamości – tradycji i zwyczajów charakterystycznych dla kultury wsi, ✓ niewystarczająca współpraca z organizacjami pozarządowymi
Rynek pracy ✓ zewnętrzny rynek pracy w Lublinie, ✓ rozwijająca się przedsiębiorczość, powstawanie małych i średnich przedsiębiorstw, - rynek usług dla ludności lokalnej, ✓ dobry wskaźnik przyrostu liczby przedsiębiorstw	Rynek pracy ✓ brak dużych zakładów pracy (lokalny rynek pracy nie pochłania miejscowej siły roboczej), ✓ upadający rynek pracy w gospodarstwach rolnych, ✓ niedostateczna ilość ofert pracy
Rolnictwo ✓ długoletnia tradycja hodowli zwierząt, ✓ dobre gleby (czyste), ✓ sprzyjające warunki do rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego,	Rolnictwo ✓ rozdrobnienie gospodarstw rolnych, ✓ mała ilość wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych,

✓ Lublin jako rynek zbytu, ✓ szkoła kształcąca w kierunkach rolniczych,	✓ brak zorganizowania rolników np. w grupy producenckie, ✓ mała ilość skupów produktów rolnych,
Środowisko naturalne ✓ czyste wody, niewielkie skażenie gleb i powietrza, ✓ sąsiedztwo obszarów leśnych, ✓ własne ujęcie wody, ✓ potencjał obszaru w zakresie warunków do rozwoju odnawialnych źródeł energii	Środowisko naturalne ✓ niska świadomość ekologiczna mieszkańców - zanieczyszczenie środowiska przez gospodarstwa domowe (brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków), ✓ niekontrolowany wywóz nieczystości, ✓ brak wystarczającej ilości zagospodarowanych miejsc rekreacji i wypoczynku (parki, place itp.),
Infrastruktura ✓ Korzystne wytyczenie i zagospodarowanie drogi ekspresowej S19 ✓ część dróg gminnych utwardzonych, ✓ rozbudowana sieć energetyczna, ✓ sieć oświetleniowa, ✓ sieć wodociągowa i własne ujęcie wody, ✓ powszechny dostęp do sieci gazowej, ✓ szerokopasmowa sieć telekomunikacyjna, - dobry zasięg tel. komórkowej różnych operatorów, ✓ posiadanie koncepcji zagospodarowania terenów, m. in. w centrum miejscowości,	Infrastruktura ✓ mało miejsc do publicznego korzystania z Internetu, ✓ mała ilość i zły stan chodników, ścieżek rekreacyjnych, ✓ mało ekologicznych i odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych, ✓ brak kompleksowych rozwiązań w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej ✓ mała ilość indywidualnych oczyszczalni ścieków,
Oświata ✓ szkoła podstawowa, ✓ przedszkole, ✓ dobra, wykształcona kadra nauczycielska,	Oświata ✓ słabe warunki lokalowe przedszkola, - niedostateczne warunki lokalowe szkoły podstawowej

✓ bliskość dużego ośrodka akademickiego	✓ brak pełnowymiarowych sal gimnastycznych, boisk i basenu
Zdrowie ✓ ośrodek - zabezpieczenie podstawowej opieki zdrowotnej,	Zdrowie ✓ brak specjalistycznych gabinetów lekarskich, i dodatkowych usług medycznych, ✓ niewystarczająca obsada lekarska w istniejącym ośrodku zdrowia, ✓ słaba profilaktyka i opieka medyczna w szkole,
Pomoc społeczna ✓ koło Caritas, ✓ działający Ośrodek Pomocy Społecznej podejmujący problemy socjalne rodzin, - jadalnia,	Pomoc społeczna ✓ niska świadomość społeczeństwa w zakresie potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych oraz sposobów ich rozwiązywania, ✓ mała ilość opiekunek środowiskowych,
Bezpieczeństwo ✓ jednostka OSP , ✓ oświetlenie dróg, ✓ oznakowane przejścia dla pieszych,	Bezpieczeństwo ✓ duże natężenie ruchu kołowego, ✓ brak monitoringu wizyjnego, ✓ niewystarczające oświetlenie ulic i placów,
Rekreacja i sport ✓ zbiorniki wodne (łowiska), ✓ GOKSiR i kluby sportowe (Orion, HEKSA), ✓ sąsiedztwo obszarów zalesionych,	Rekreacja i sport ✓ zły stan techniczny obiektów sportowych i ich zaplecza socjalnego, ✓ niedostateczna ilość zorganizowanych imprez rekreacyjno sportowych, - brak miejsc rekreacyjnych, ✓ brak stadionu sportowego,

3.2. Szanse i zagrożenia.

Szanse	Zagrożenia
Położenie ✓ przynależność do LOF oraz bliskość Lublina ✓ sprzyja rozwojowi terenów mieszkaniowych, ✓ racjonalne wykorzystanie drogi ekspresowej S19 oraz terenów jako przestrzeni do rozwoju ✓ tereny przydatne do włączenia w bazę rekreacyjną miasta Lublina, ✓ możliwość dobrego połączenia komunikacyjnego, ✓ położenie wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego ✓ rozwój linii kolejowej	Położenie ✓ bezpieczeństwo mieszkańców związane z dużym natężeniem ruchu samochodowego i kolejowego, ✓ zniszczone drogi, ✓ zanieczyszczenie środowiska ✓ dynamicznemu rozwojowi podmiejskiej miejscowości w zakresie osadnictwa nie towarzyszy właściwy rozwój infrastruktury społecznej i technicznej
Historia i zabytki ✓ promowanie zasobów historycznych ✓ miejscowości poprzez stworzenie izby pamięci, ✓ nawiązanie współpracy z właścicielami zabytków,	Historia i zabytki ✓ nieumiejętność wykorzystania istniejących zasobów, ✓ niska świadomość społeczeństwa na temat posiadanych zasobów miejscowości, - niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację projektów promocyjnych i ochrony dziedzictwa, - część zabytków w rękach prywatnych właścicieli,
Kapitał ludzki ✓ trwałe zaangażowanie społeczności lokalnej w działalność społeczną, ✓ wzrost osadnictwa – osiedlanie się młodych ludzi,	Kapitał ludzki ✓ emigracja młodzieży w poszukiwaniu pracy, ✓ mała aktywność społeczna mieszkańców, ✓ bierność mieszkańców,

✓ korzystanie z funduszy europejskich na rozwój działań mających na celu integracji społecznej,	✓ pogłębiające się zjawiska wykluczenia społecznego ✓ wzrastające wydatki na pomoc społeczną
Rynek pracy ✓ alternatywne formy zatrudnienia np. telepraca, - dalszy rozwój istniejących i powstawanie nowych podmiotów gospodarczych i rynku usług,	Rynek pracy ✓ kryzys gospodarczy w państwie wpływający na kondycję ekonomiczną przedsiębiorstw w gminie, ✓ brak uzbrojenia terenów na potrzeby inwestycyjne, ✓ rosnące bezrobocie brak dużych zakładów pracy,
Rolnictwo ✓ wsparcie finansowe ze środków krajowych i UE	Rolnictwo ✓ zmienność koniunktury na rynku rolnym, ✓ niska opłacalność produkcji rolnej
Środowisko naturalne ✓ podniesienie świadomości ekologicznej, ✓ możliwość rozwoju lokalnej turystyki i rekreacji, ✓ pozyskanie środków finansowych na budowę kanalizacji, ✓ powstanie terenów sportowo rekreacyjnych,	Środowisko naturalne ✓ częściowa dewastacja centrum miejscowości,
Infrastruktura ✓ możliwości rozwoju miejscowości dzięki dobrze rozwiniętej infrastrukturze, ✓ budowa drogi (S-19), ✓ zagospodarowanie centrum miejscowości (min, plac publiczny, plac zabaw, toaleta publiczna, zwiększenie ilości miejsc parkingowych),	Infrastruktura ✓ wysoki koszt i czas realizacji rozbudowy sieci kanalizacyjnej, ✓ brak środków na remonty i budowę dróg gminnych, chodników i ścieżek rowerowych, ✓ brak uregulowanych stanów prawnych i geodezyjnych nieruchomości na terenie miejscowości,

✓ budowa sieci kanalizacyjnej podniesie czystość naszej miejscowości, ✓ realizowana modernizacja sieci energetycznej,	✓ niewystarczająca ilość terenów komunalnych pod potrzeby realizacji inwestycji, ✓ brak wystarczających środków na przebudowę i budowę dróg
Oświata ✓ możliwość pozyskiwania środków na rozwój ośrodków edukacyjnych, ✓ bezpośrednia bliskość ośrodka akademickiego, ✓ duża dostępność środków europejskich na podnoszenie kwalifikacji zawodowych dla kadry i na infrastrukturę	Oświata ✓ brak dostatecznej ilości środków na remont szkół i przedszkoli, prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, budowy sal gimnastycznych, ✓ oferta konkurencyjna miasta Lublina, ✓ brak długofalowości prowadzonych projektów i gwarancji stabilności działań projektowych, - zbyt mała ilość miejsc edukacji przedszkolnej
Zdrowie ✓ ośrodek zdrowia w centrum miejscowości, - dobrze rozwinięta sieć aptek,	Zdrowie ✓ niewystarczająca profilaktyka skutkująca zwiększeniem zachorowalności wśród dzieci i młodzieży, ✓ reforma służby zdrowia może wpłynąć na opłacalność utrzymania ośrodka zdrowia, ✓ brak konkurencji na rynku usług medycznych, ✓ problemy z dostępnością do służby zdrowia związane z pandemią COVID-19
Pomoc społeczna ✓ zaangażowanie organizacji pozarządowych w działalność społeczną, ✓ pozyskiwanie środków zewnętrznych na przystosowanie budynków dla potrzeb osób niepełnosprawnych,	Pomoc społeczna ✓ starzenie się społeczeństwa, ✓ niska świadomość mieszkańców w zakresie pomocy społecznej, ✓ zagrożenie młodzieży demoralizacją, - ograniczone środki finansowe na pomoc społeczną,

✓ szkolenia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym,	
Bezpieczeństwo ✓ rozwój jednostki OSP	Bezpieczeństwo ✓ niedostatecznego oświetlenia i monitoringu miejsc publicznych,
Rekreacja sport ✓ poprawa infrastruktury sportowej w szkołach,	Rekreacja sport ✓ niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna w miejscowości, ✓ niewystarczające środki na szkolną infrastrukturę sportową, ✓ brak środków finansowych na adaptacje zbiorników wodnych, ✓ brak środków na modernizację istniejącego boiska,
Kultura ✓ duże zaangażowanie społeczności lokalnej w działania kulturalne, ✓ rozwój infrastruktury instytucji kultury, ✓ wykształcona kadra instruktorska, ✓ lokalni twórcy, ✓ działalność organizacji pozarządowych,	Kultura ✓ szczupła baza lokalowa i brak terenów przeznaczonych na imprezy masowe, ✓ niedostatki w sprzęcie i wyposażeniu instytucji kultury ✓ niewystarczająca współpraca z instytucjami pozarządowymi

4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ

4.1. Analiza problemów miejscowości

1. Przebudowa sieci wodociągowej w m. Krebsówka i Marianka

Przedmiotem inwestycji będzie przebudowa istniejącej sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z odgałęzieniami (przełączenie istniejącego przyłącza do nowoprojektowanej sieci)

w miejscowościach Krebsówka i Marianka oraz częściowo w miejscowości Niedzwica Duża. Przebudowa dotyczy odcinków sieci wykonanych w 1976 roku z rur azbestocementowych zasilanych ze stacji wodociągowej położonej w miejscowości Marianka na działce 375/1. Przebudowa w znacznej części zostanie wykonana przez montaż nowych rurociągów na działkach na których zlokalizowany jest istniejący wodociąg. Ze uwagi na zmianę sposobu zagospodarowania terenu częściowo przebudowa wodociągu musi być wykonana przez prowadzenie rurociągów po trasie odbiegającej o obecnej. Zmiana trasy podyktowana kolizjami z budynkami, nowymi sieciami telekomunikacyjnymi, energetycznymi i gazowymi. Projektowana sieć zostanie połączona w pierścień z sieciami zasilanymi ze stacji wodociągowej w Niedzwicy Dużej. Zadaniem projektowanej sieci będzie zapewnienie zasilenia w wodę do celów bytowo gospodarczych zabudowań mieszkalnych oraz zabezpieczenie potrzeb ppoż.

Rurociąg sieci wodociągowej projektuje się z rur trójwarstwowych z wewnętrzną i zewnętrzną warstwą ochronną z PE100 RC do wody pitnej, roboty prowadzone będą metoda wykopu otwartego oraz metoda bez wykopową. Uzbrojenie sieci stanowić będą; hydranty ppoż. oraz armatura odcinająca. Armatura odcinająca na sieci głównej- zasuwę kołnierzowe, włączenie do sieci odgałęzień, do hydrantów oraz odgałęzień o średnicy ≥ 65 mm wykonywać za pomocą kształtek żeliwnych kołnierzowych natomiast włączenie odgałęzień o średnicy ≤ 50 mm wykonywać za pomocą opaski z nawiertką i zasuwą domową.

2. Niedostateczna ilość i jakość chodników.

Budowa nowych i modernizacja istniejących, znacząco poprawi bezpieczeństwo oraz warunki komunikacji mieszkańców.

3. Niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej.

Budowa ścieżek, dróg rowerowych, poszerzyłaby ofertę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców.

4.2. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych

Lp	Nazwa zadania	Typ operacji	Koszt szacunkowy
1	Przebudowa sieci wodociągowej w m. Krebsówka i Marianka	Parametry przebudowywanej sieci wodociągowej: - długość – 5 km - materiał PE100 RC do wody pitnej - Technologia wykonywania robót wykopem otwartym lub przewierciem/przyciskiem	1 000 000 zł
2	Wykonanie chodników	- budowa chodników z kostki brukowej	200 000 zł
3	Drogi rowerowe	- wytyczenie nowych szlaków i dróg rowerowych,	300 000 zł

4.3. Harmonogram realizacji zadań

Nazwa zadania	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Przebudowa sieci wodociągowej w m. Krebsówka i Marianka								
Wykonanie chodników								
Drogi rowerowe								

4.4. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiągniętych efektach.

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Planie Inwestycyjnym Planu Odnowy Miejscowości	Rady Sołeckie	Raz w roku na Zebraniu Wiejskim
2. Ocena realizacji Planu Inwestycyjnego Planu Odnowy Miejscowości	Wójt Gminy	Przed sesją absolutoryjną każdego roku
3. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób wyznaczających wcześniej zadania priorytetowe dla oceny ich aktualności	Rady Sołeckie	Raz na dwa lata

5. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Krebsówka i Marianka zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Ich istotą jest poprawa wizerunku miejscowości oraz pobudzenie aktywności środowisk lokalnych poprzez stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia miejscowości jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Krebsówka i Marianka ma służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy miejscowości, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Krebsówka i Marianka spełniają warunek zgodności i korelacji z zapisami zawartymi w dokumentach nadrzędnych i równoległych.

Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii

wyższego rzędu. Niektóre z zapisanych celów i zadań mogą być realizowane przy wykorzystaniu wsparcia jednostek administracyjnych gminy i wyższego szczebla. Te ostatnie bowiem posiadają w swoich dokumentach zapisy, których realizacja wywoła pozytywne efekty dla rozwoju miejscowości Krebsówka i Marianka.

Taki zapis Planu pozwolił na osiągnięcie integracji polityki kształtowania rozwoju gospodarczego na szczeblu, gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

Spis tabel:

Tabela 1 Stan bezrobocia na terenie gminy Niedzwica Duża w roku 2021 25

Spis map:

Mapa 1 Położenie miejscowości Krebsówka i Marianka 5

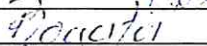
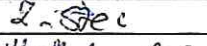
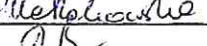
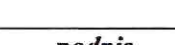
Mapa 2 Układ drogowy na terenie miejscowości Krebsówka i Marianka 5

ZAŁĄCZNIKI

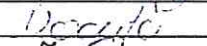
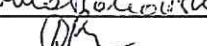
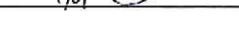
ZAŁĄCZNIK 1 - Listy spotkań grupy roboczej

***ZAŁĄCZNIK 2 – Uchwały zebrań wiejskich miejscowości Krebsówka i Marianka
w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Krebsówka i Marianka***

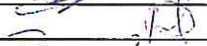
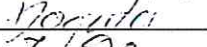
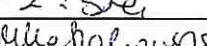
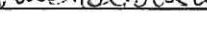
1. Lista osób obecnych na spotkaniu w dn. 08.06.2022

L.p.	Członkowie grupy roboczej	Miejsce spotkania	podpis
1.	Ryszard Golec	UG Niedzwica Duża	
2.	Łukasz Czarnomski	UG Niedzwica Duża	
3.	Janusz Boguta	UG Niedzwica Duża	
4.	Rafał Dziekanowski	UG Niedzwica Duża	
5.	Agnieszka Boguta	UG Niedzwica Duża	
6.	Zofia Stec	UG Niedzwica Duża	
7.	Mariola Matlakowska	UG Niedzwica Duża	
8.	Dorota Przydatek-Bednarz	UG Niedzwica Duża	

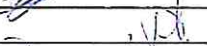
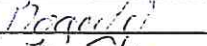
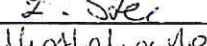
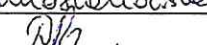
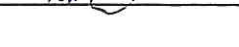
2. Lista osób obecnych na spotkaniu w dn. 12.07.2022

L.p.	Członkowie grupy roboczej	Miejsce spotkania	podpis
1.	Ryszard Golec	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	
2.	Łukasz Czarnomski	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	
3.	Janusz Boguta	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	
4.	Rafał Dziekanowski	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	
5.	Agnieszka Boguta	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	
6.	Zofia Stec	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	
7.	Mariola Matlakowska	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	
8.	Dorota Przydatek-Bednarz	GOKSiR w Niedzwicy Dużej	

3. Lista osób obecnych na spotkaniu w dn. 04.08.2022

L.p.	Członkowie grupy roboczej	Miejsce spotkania	podpis
1.	Ryszard Golec	UG Niedzwica Duża	
2.	Łukasz Czarnomski	UG Niedzwica Duża	
3.	Janusz Boguta	UG Niedzwica Duża	
4.	Rafał Dziekanowski	UG Niedzwica Duża	
5.	Agnieszka Boguta	UG Niedzwica Duża	
6.	Zofia Stec	UG Niedzwica Duża	
7.	Mariola Matlakowska	UG Niedzwica Duża	

4. Lista osób obecnych na spotkaniu w dn. 02.09.2022

L.p.	Członkowie grupy roboczej	Miejsce spotkania	podpis
1.	Ryszard Golec	UG Niedzwica Duża	
2.	Łukasz Czarnomski	UG Niedzwica Duża	
3.	Janusz Boguta	UG Niedzwica Duża	
4.	Rafał Dziekanowski	UG Niedzwica Duża	
5.	Agnieszka Boguta	UG Niedzwica Duża	
6.	Zofia Stec	UG Niedzwica Duża	
7.	Mariola Matlakowska	UG Niedzwica Duża	
8.	Dorota Przydatek-Bednarz	UG Niedzwica Duża	